

BIER NA WIJN

Hugo Lambrechts-Augustijns

Het gezegde vertelt ons dat *'wijn na bier geeft plezier en bier na wijn geeft venijn'*. Dit wordt weergegeven in een gemakkelijk te onthouden rijmpje, maar wat is er van aan?

Chemisch gezien maakt het niet uit. Bier bevat barnsteenzuur en wijn wijnsteenzuur, maar er zitten nog heel wat andere stoffen in, onder andere methanol. Methanol is giftig, en zit onvermijdelijk in gegiste dranken. Het is de hoeveelheid van de stoffen die je binnenkrijgt, die telt, niet de volgorde. Hoe meer je mengt, hoe meer verschillende stoffen je moet verteren en is de kans groter dat je op een bepaalde stof minder goed reageert¹.

Volgens biologen heeft het gezegde dus geen zin, maar wat zeggen de historici daarvan?

Vroeger werd wijn gedronken door de meer gegoede bevolking. Bier was goedkoper en was de drank van de minder gegoeden. Allegorisch betekent *'eerst bier drinken en dan wijn'* dat je rijker geworden bent; het geeft *'plezier'*. Bier na wijn drinken wil echter zeggen dat je armer geworden bent en dat bezorgt je *'venijn'*. In de financiële context heeft het gezegde wel zin².

We willen nog even vermelden dat men in het Oude Regime nooit water dronk, zelfs niet bij het ontbijt. Men verbruikte evenwel *klein bier*, d.w.z. fluitjesbier met een klein alcohol-gehalte. Het zou een plezante boel worden als men reeds van 's morgens vroeg *goed bier* of wijn begon te drinken. Voor de arbeid, bij het ontbijt, drinkt men dus bier en na de arbeid, bij het avondeten, wijn (althans voor de gegoede categorie van de bevolking). Na de arbeid is er tijd voor plezier.

¹ Sven Speybrouck en Koen Fillet, *Jongens en wetenschap*, Roeselare, 2005, pp. 42-43.

² Tom Naegels, *Hoe? Zo!*, Leuven, 2003, p. 23.